

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. gegužės 28 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva (ES) 2015/1535 – Techniniai standartai ir reglamentai – Vėjo turbinos – Direktyva 2006/123/EB – Sąvoka „paslauga“ – Aplinka – Direktyva 2009/28/EB – Iš atsinaujinančių išteklių gaminamos energijos naudojimo skatinimas – Bendrieji privalomi nacionaliniai planiniai rodikliai – Nacionalinė taisyklė, susijusi su leidimo išdavimo procedūromis, taikoma elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių įrenginiams – Proporcingumas – Valstybės narės teisės normos, kuriose numatyti vėjo jėgainių buvimo vietos apribojimai“

Byloje C-727/17

dėl *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach* (Kielcų vaivadijos administracinis teismas, Lenkija) 2017 m. spalio 12 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2017 m. gruodžio 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Syndyk Masy Upadłości ECO-WIND Construction S.A. w upadłości, buvusi *ECO-WIND Construction S.A.*,

prieš

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

kuri sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, teisėjai S. Rodin, D. Šváby (pranešėjas), K. Jürimäe ir N. Piçarra,

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. vasario 6 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Syndyk Masy Upadłości ECO-WIND Construction S.A. w upadłości*, atstovaujamos *radcowie prawni* Ł. Szatkowski ir M. Kasińska ir *adwokaci* M. Trzaskowska ir A. Szufel,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna, M. Rzotkiewicz ir D. Lutostańska,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos D. Klebs,

* Proceso kalba: lenkų.

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* C. Colelli,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll ir G. Hesse,
- Europos Komisijos, atstovaujamos K. Herrmann, Y. G. Marinova, K. Talabér-Ritz ir L. Malferrari,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, nustatančios informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką (OL L 241, 2015, p. 1), 1 straipsnio 1 dalies f punkto, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36) 15 straipsnio 2 dalies a punkto ir 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančios bei vėliau panaikinančios Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009, p. 16), iš dalies pakeistos 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1513 (OL L 239, 2015, p. 1; toliau – Direktyva 2009/28), 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos ir 13 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Syndyk Masy Upadłości ECO-WIND Construction S.A. w upadłości*, buvusios *ECO-WIND Construction S.A.* (toliau – ECO-WIND), ir *Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach* (Kielcų savivaldos apeliacinė kolegija, Lenkija) ginčą dėl pastarosios sprendimo atsisakyti suteikti leidimą įgyvendinti vėjo jėginių parko projektą Opatovo (Lenkija) savivaldybės teritorijoje.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2015/1535

- 3 Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies c, d ir f punktuose nustatyta:

„Šioje direktyvoje taikomos šios terminų apibrėžtys:

<...>

- c) „techninė specifikacija“ – dokumente pateikti reikalavimai tokioms gaminio charakteristikoms kaip kokybės lygiai, darbiniai parametrai, sauga ar matmenys, taip pat reikalavimai parduodamo gaminio pavadinimui, terminijai, simboliams, bandymams ir bandymų metodams, pakavimui, žymėjimui ar ženklavimui etiketėmis ir atitikties įvertinimo procedūroms.

<...>

- d) „kiti reikalavimai“ – gaminiui keliami kiti nei techninė specifikacija reikalavimai, kuriais siekiama apsaugoti pirmiausia vartotojus ar aplinką ir kurie turi įtakos į rinką pateikto gaminio būvio ciklui, kaip antai jo naudojimo, perdirbimo, pakartotinio naudojimo ar utilizavimo sąlygos, jeigu jos gali žymiai paveikti gaminio sudėtį, esmines savybes ar jo pardavimą;

<...>

- f) „techninis reglamentas“ – techninės specifikacijos ir kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ar *de facto* parduodant, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų verslą arba naudojant valstybėje narėje ar didžiojoje jos dalyje, taip pat valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, išskyrus nurodytus 7 straipsnyje, draudžiantys gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti arba draudžiantys teikti paslaugą arba ją naudotis, arba steigti paslaugų teikėjo verslą.

De facto techniniais reglamentais laikoma:

- i) valstybės narės įstatymai ir kiti teisės aktai, kuriuose yra pateikiama nuoroda į technines specifikacijas arba į kitus reikalavimus, arba į paslaugų taisykles, arba į profesines ar praktikos nuostatas, kuriose savo ruožtu daroma nuoroda į technines specifikacijas, kitus reikalavimus arba į paslaugų taisykles, kurių atitiktis suteikia minėtų įstatymų ir kitų teisės aktų atitikties prielaidą;
- ii) savanoriški susitarimai, kuriuose valstybės institucija yra susitariančioji šalis, ir kuriuose visuomenės labui yra numatyta laikytis techninių specifikacijų, kitų reikalavimų ar paslaugų taisyklių, išskyrus viešojo pirkimo konkursų specifikacijas;
- iii) techninės specifikacijos, kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, susijusios su fiskalinėmis ar finansinėmis priemonėmis, kurių reikalavimų atitiktis turi įtakos gaminių suvartojimui ar paslaugų naudojimui; techninės specifikacijos, kiti reikalavimai, arba paslaugų taisyklės, susijusios su nacionalinėmis socialinės apsaugos sistemomis, šiai grupei nepriklauso.

Tai valstybių narių paskirtų valdžios institucijų priimti techniniai reglamentai, pateikti sąrašė, kurį Komisija parengė ir, jei reikia, atnaujino 2 straipsnyje nurodytame Komiteete.

Ta pati tvarka taikoma iš dalies keičiant šį sąrašą.“

- 4 Šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Laikydamosi 7 straipsnio, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą, išskyrus tuos atvejus, kai jis tik perima visą tarptautinio ar Europos standarto tekstą, kuomet užtenka pateikti informaciją apie atitinkamą standartą; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei tos priežastys nėra aiškios iš projekto.

<...>“

Direktyva 2006/123

- 5 Direktyvos 2006/123 76 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Ši direktyva nereglementuoja Sutarties 34–36 straipsnių dėl laisvo prekių judėjimo taikymo. Apribojimams, draudžiamiesiems pagal laisvės teikti paslaugas nuostatą, priklauso reikalavimai, taikomi teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, bet nepriklauso konkrečiai prekėms taikomi reikalavimai.“

6 Direktyvos 2006/123 2 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 dalyje nurodyta, kad ši direktyva taikoma valstybėje narėje įsteigtų paslaugų teikėjų teikiamoms paslaugoms, o šio straipsnio 2 ir 3 dalys susijusios su veikla ir sritimis, kurioms ji netaikoma.

7 Šios direktyvos 4 straipsnis „Apibrėžimai“ suformuluotas taip:

„Šioje direktyvoje vartojami tokie apibrėžimai:

1) paslauga – tai bet kokia savarankiška, paprastai už užmokestį atliekama ekonominė veikla, kaip nurodyta [SESV 57] straipsnyje;

<...>

8 Direktyvos 2006/123 15 straipsnio „Vertintini reikalavimai“ 2 ir 7 dalyse nustatyta:

„2. Valstybės narės patikrina, ar pagal jų teisės sistemą teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui taikomas kuris nors iš šių nediskriminacinių reikalavimų:

a) kiekybiniai ar teritoriniai apribojimai, visų pirma apribojimai, susiję su gyventojų skaičiumi arba su minimaliu geografiniu atstumu tarp teikėjų;

<...>

7. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus naujus įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriuose nustatomi 6 dalyje nurodyti reikalavimai, kartu pateikdamos tokius reikalavimus pateisinančias priežastis. Komisija apie tokias nuostatas praneša kitoms valstybėms narėms. Toks pranešimas netrukdo valstybėms narėms priimti minėtas nuostatas.

Per 3 mėnesius nuo pranešimo gavimo datos Komisija patikrina, ar naujieji reikalavimai atitinka [Sąjungos] teisę, ir, esant reikalui, priima sprendimą, kuriuo pareikalauja, kad atitinkama valstybė narė tokių reikalavimų nepriimtų arba juos panaikintų.

Pranešant apie nacionalinės teisės akto projektą pagal Direktyvą 98/34/EB, įvykdoma šioje direktyvoje numatyta pranešimo prievolė.“

Direktyva 2009/28

9 Direktyvos 2009/28 14, 19 ir 40 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(14) Pagrindinė privalomų nacionalinių planinių rodiklių paskirtis – investuotojams suteikti tikrumo ir skatinti, kad būtų nuolat plėtojamos technologijos, kurias naudojant energija gaminama iš visų rūšių atsinaujinančių išteklių. <...>

<...>

(19) Siekdamas užtikrinti, kad privalomi nacionaliniai bendri planiniai rodikliai būtų pasiekti, valstybės narės turėtų stengtis nustatyti indikatyvią trajektoriją, pagal kurią būtų galima siekti privalomų galutinių planinių rodiklių. Jos turėtų sudaryti nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą, įskaitant informaciją apie sektorių planinius rodiklius, kartu atsižvelgdamos į tai, kad biomasė naudojama įvairiais tikslais ir kad todėl ypač svarbu mobilizuoti naujus biomasės išteklius. Be to, valstybės narės turėtų nustatyti priemones, kaip siekti tų planinių rodiklių. Kiekviena valstybė savo nacionaliniame atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų plane apskaičiuodama bendrą galutinį savo numatomą suvartojamą energijos kiekį turėtų įvertinti, kiek

energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo priemonės gali padėti siekti jos nacionalinių planinių rodiklių. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į optimalų efektyvaus energijos vartojimo technologijų ir atsinaujinančių išteklių energijos derinimą.

<...>

(40) Administracijos, atsakingos už leidimų, sertifikatų ir licencijų atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiams išdavimo procedūrų priežiūrą, veikla tam tikriems projektams taikant taisykles turėtų būti objektyvi, skaidri, nediskriminuojanti ir proporcinga. <...>“

10 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Dalykas ir taikymo sritis“ numatyta:

„Šioje direktyvoje nustatoma bendra skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją sistema. Joje nustatomi privalomi nacionaliniai planiniai rodikliai, kuriais apibrėžiama, kokią bendro galutinio energijos suvartojimo dalį turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija ir kokią dalį transporto sektoriuje suvartojamos energijos turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija. <...>“

11 Šios direktyvos 3 straipsnyje „Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo privalomi bendrieji nacionaliniai planiniai rodikliai ir priemonės“ nustatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad [Sąjungos] bendro galutinio energijos suvartojimo dalis, kurią sudaro atsinaujinančių išteklių energija, apskaičiuota pagal 5–11 straipsnius, 2020 m. pasiektų bent bendrą jos nacionalinių tiems metams nustatytą atsinaujinančių išteklių energijos dalies planinį rodiklį, kaip nurodyta I priedo A dalies lentelės trečiajame stulpelyje. Tokie privalomi bendrieji nacionaliniai planiniai rodikliai atitinka tikslą, kad 2020 m. atsinaujinančių išteklių energijos dalis sudarytų bent 20 % bendro galutinio Bendrijos energijos suvartojimo. Siekdamas, kad šiame straipsnyje nustatyti planiniai rodikliai būtų lengviau pasiekiami, valstybės narės skatina ir ragina efektyvų energijos vartojimą ir taupymą.

<...>

2. Valstybės narės nustato veiksmingas priemones, kad užtikrintų, jog atsinaujinančių išteklių energijos dalis būtų lygi arba viršytų dalį, nurodytą I priedo B dalyje nustatytoje indikatyvioje trajektorijoje.

<...>“

12 Direktyvos 2009/28 13 straipsnio „Administracinės procedūros, reglamentai ir kodeksai“ 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad visos leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūros reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, taikomos elektros energijos, šildymo ir aušinimo gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių jėgainėms bei susijusioms perdavimo ir paskirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais energijos produktais procesams, būtų proporcingos ir būtinos.

Valstybės narės visų pirma imasi reikiamų veiksmų užtikrindamos, kad:

a) atsižvelgiant į valstybių narių ir jų administracinių struktūrų bei organizacinius skirtumus, būtų aiškiai koordinuojama ir apibrėžta atitinkama nacionalinių, regioninių ir vietos administracinių įstaigų, atsakingų už leidimų išdavimą, sertifikavimą ir licencijavimą, įskaitant teritorijų planavimą, atsakomybė ir nustatyti skaidrūs sprendimų dėl projektavimo ir statybos paraiškų priėmimo tvarkaraščio terminai;

- b) tinkamu lygiu būtų teikiama išsami informacija apie leidimų išdavimo, sertifikavimo ir licencijavimo paraiškų, susijusių su atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiais, tvarkymą ir apie pareiškėjams teikiamą pagalbą;
- c) administracinės procedūros būtų supaprastintos ir pagreitinotos atitinkamu administraciniu lygmeniu;
- d) leidimų išdavimą, sertifikavimą ir licencijavimą reglamentuojančios taisyklės būtų objektyvios, skaidrios, proporcingos, nediskriminuojančios pareiškėjų, ir kad jomis būtų visiškai atsižvelgta į konkrečių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų ypatybes;

<...>“

- 13 Šios direktyvos I priedo A dalyje nurodyti „bendrieji nacionaliniai planiniai atsinaujinančių išteklių energijos dalies bendrame galutiniame energijos suvartojime rodikliai 2020 m.“ ir, kiek tai susiję su Lenkijos Respublika, numatyta, kad 2020 m. atsinaujinančių išteklių energijos dalis turi būti 15 %.
- 14 Šios direktyvos I priedo B dalyje pateikiamas indikatyvios trajektorijos apskaičiavimo metodas, kurį reikia taikyti, kad būtų laikomasi valstybių narių nustatytų bendrųjų planinių rodiklių.

Lenkijos teisė

- 15 2016 m. gegužės 20 d. *ustawa o inwestycjach w zakresie Elektrowni wiatrowych* (Įstatymas dėl investicijų į vėjo jėgaines; *Dz. U.*, 2016, 961 pozicija, toliau – Vėjo jėgainių įstatymas) 3 straipsnyje numatyta, kad vėjo jėgainių buvimo vieta nustatoma remiantis tik vietos teritorijų planavimo planu.
- 16 Vėjo jėgainių įstatymo 4 straipsnyje nustatyta:

„Atstumas, kurio turi būti laikomasi parenkant vietą ir statant:

- 1) vėjo jėgainę – nuo gyvenamojo pastato arba mišrios paskirties, kuri apima ir gyvenamąją paskirtį, pastato ir
- 2) gyvenamąjį pastatą arba mišrios paskirties, kuri apima ir gyvenamąją paskirtį, pastatą – nuo vėjo jėgainės,

yra ne mažiau kaip dešimt kartų didesnis už vėjo jėgainės aukštį, matuojamą nuo žemės paviršiaus iki aukščiausio statinio taško, įskaitant techninius komponentus, o ypač rotorius kartu su mentėmis (bendras vėjo jėgainės aukštis).

<...>“

- 17 Remiantis šio įstatymo 6 straipsniu, į jo 4 straipsnyje nustatytą atstumą turi atsižvelgti:
 - savivaldybių ir vaivadijos institucijos, kai rengia vietos planą ar jo pakeitimus, dėl jų balsuoja ar juos priima;
 - architektūros ir statybų srityje kompetentingos administracinės institucijos, kai išduoda statybos leidimus arba vertina dėl prašymo pateikto skundo pagrįstumą, ir
 - sprendimus dėl aplinkos sąlygų priimančios institucijos tuo metu, kai šie sprendimai priimami.
- 18 Vėjo jėgainių įstatymas įsigaliojo praėjus keturiolikai dienų nuo jo paskelbimo, t. y. 2016 m. liepos 16 d.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 19 ECO-WIND pagrindinė veikla – elektros energijos ir šilumos gamyba ir paskirstymas bei su energija susijusių paslaugų teikimas.
- 20 2015 m. rugsėjo 15 d. ECO-WIND Opatovo savivaldybės burmistrui pateikė prašymą išduoti leidimą vėjo jėgainių parko projektui. Tam, kad burmistras galėtų priimti sprendimą, *Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach* (Kielcų regiono aplinkosaugos direktorius, Lenkija) turėjo duoti išankstinį sutikimą ir nustatyti aplinkosaugos sąlygas dėl šio projekto įgyvendinimo. 2016 m. lapkričio 25 d. šis regiono direktorius priėmė sprendimą atmesti prašymą, nes nebuvo laikomasi Vėjo jėgainių įstatyme nustatytų atstumų tarp planuojamų vėjo jėgainių ir esamų gyvenamųjų pastatų.
- 21 Dėl tos priežasties 2017 m. sausio 9 d. sprendimu Opatovo savivaldybės burmistras nepatenkino ECO-WIND prašymo.
- 22 Gavusi skundą dėl šio sprendimo Kielcų savivaldos apeliacinė kolegija jį panaikino dėl to, kad „[Opatovo savivaldybės burmistras] klaidingai vartojo teisinę terminiją“. Tačiau dėl esmės ji nusprendė, kad planuojama nagrinėjamo vėjo jėgainių parko buvimo vieta neatitinka taikytinų nacionalinės teisės normų. Iš tiesų Vėjo jėgainių įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad minimalus atstumas tarp vėjo jėgainės ir gyvenamosios paskirties pastato turi būti bent dešimt kartų didesnis už planuojamos vėjo jėgainės aukštį. Planuojamos vėjo jėgainės turėtų būti 146 metrų aukščio ir įrengtos tik 431–703 metrų atstumu nuo gyvenamųjų pastatų, o pagal nacionalinės teisės normas tokios vėjo jėgainės gali būti pastatytos ne arčiau kaip 1 460 metrų atstumu nuo artimiausio gyvenamojo pastato. Be to, Kielcų savivaldos apeliacinė kolegija pažymėjo, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas Vėjo jėgainių įstatymo projekto aiškinamajame memorandume buvo nurodęs, jog šiame įstatyme nėra techninių reglamentų, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą.
- 23 ECO-WIND pareiškė ieškinį dėl kolegijos sprendimo *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach* (Kielcų vaivadijos administracinis teismas, Lenkija).
- 24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, pirma, ar Vėjo jėgainių įstatymo 3 ir 4 straipsniai gali turėti kiekybiniam apribojimui lygiavertį poveikį, todėl prieštarauja SESV 34 straipsniui. Iš tiesų šiais 3 ir 4 straipsniais vėjo jėgainių, kurių aukštis didesnis nei 100 m, buvimo vieta apribojama 1 % Lenkijos teritorijos ploto, ir *de facto* ribojama vėjo jėgainių turbinų prekyba. Be to, nepaisant Vėjo jėgainių įstatymo projekto aiškinamojo memorandumo formuluotės, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar minėti 3 ir 4 straipsniai laikytini techniniais reglamentais, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą, apie kuriuos turėjo būti pranešta Komisijai pagal šios direktyvos 5 straipsnį.
- 25 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl galimybės apribojimus, kylančius iš reikalavimo, kad įrengiant vėjo jėgaines turi būti užtikrintas minimalus atstumas tarp jų ir gyvenamosios paskirties pastatų, prilyginti teritoriniams apribojimams tarp paslaugų teikėjų, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies a punktą. Iš tiesų dėl šio reikalavimo *de facto* gali būti apriboti geografiniai atstumai tarp paslaugų tiekėjų, vykdančių ekonominę veiklą elektros gamybos vėjo jėgainėmis srityje.
- 26 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar, atsižvelgiant į ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą ir Sąjungos teisės viršenybės principą, Vėjo jėgainių įstatymas gali būti laikomas atitinkančiu Direktyvą 2009/28. Konkrečiau kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar šis įstatymas negali trukdyti siekti Lenkijos Respublikai šia direktyva nustatyto tikslo, t. y. kad 2020 m. Lenkijoje, kiek tai susiję su bendru galutiniu energijos suvartojimu, 15 % energijos būtų pagaminta iš atsinaujinančių šaltinių.

- 27 Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo kelis požymius, kurie jam kelia abejonių dėl Vėjo jėgainių įstatymo atitikties Direktyvai 2009/28.
- 28 Pirma, jis pažymi, kad Vėjo jėgainių įstatymo projekto aiškinamajame memorandume nėra pakankamai informacijos, leidžiančios daryti išvadą, jog reikalavimas įrengiant vėjo jėgaines užtikrinti minimalų atstumą tarp jų ir gyvenamosios paskirties pastatų pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu ir yra proporcingas nacionalinės teisės aktų leidėjo siekiamam tikslui. Konkrečiau kalbant, jis mano, kad šiame aiškinamajame memorandume pateikta nuoroda į sveikatos ir aplinkos apsaugą bei gyventojų interesus nėra įtikinama. Be to, jis abejoja, kad šis reikalavimas yra proporcingas, nes šis atstumas nesusijęs su sveikatos apsaugos ar aplinkosaugos standartų pažeidimo reikalavimais ir kad mažiau ribojančios teisės normos galėtų atitikti nacionalinės teisės aktų leidėjo siekiamą tikslą. Šiuo aspektu jis pažymi, kad atstumas tarp vėjo jėgainių ir gyvenamosios paskirties pastatų gali būti įvairus, atsižvelgiant į naudojamos technologijos tipą arba akustinius standartus.
- 29 Antra, jis remiasi 2016 m. rugpjūčio 9 d. Vėjo jėgainių įstatymo pakeitimo projekto aiškinamuoju memorandumu, iš kurio matyti, kad priėmus šį įstatymą buvo labai apribotos vėjo jėgainių statybos Lenkijos teritorijoje galimybės ir kad tas įstatymas prieštarauja būtinybei plėtoti elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių.
- 30 Šiomis aplinkybėmis *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach* (Kielcų vaivadijos administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Direktyvos 2015/1535] 1 straipsnio 1 dalies f punktą reikia aiškinti taip, kad prie „techninių reglamentų“, kurių projektas turi būti perduotas Komisijai remiantis šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi, turi būti priskirta teisės nuostata, įtvirtinanti apribojimą statyti vėjo jėgaines, nustatant minimalų atstumą tarp vėjo jėgainių ir gyvenamojo pastato arba mišrios paskirties, kuri apima ir gyvenamąją paskirtį, pastato, kuris turi ne mažiau kaip dešimt kartų viršyti vėjo jėgainės aukštį, matuojamą nuo žemės paviršiaus iki aukščiausio statinio taško, įskaitant techninius komponentus, ypač rotorius kartu su mentėmis?
2. Ar [Direktyvos 2006/123] 15 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad prie teisės nuostatų, pagal kurias teisei teikti paslaugas ir paslaugų teikimo veiklai yra taikomas teritorinis apribojimas, visų pirma susijęs su ribojimais, nustatytais atsižvelgus į minimalų geografinį atstumą tarp teikėjų, apie kuriuos valstybė narė praneša Komisijai pagal šios direktyvos 15 straipsnio 7 dalį, priskiriama teisės nuostata, įtvirtinanti apribojimą statyti vėjo jėgaines, nustatant minimalų atstumą tarp vėjo jėgainių ir gyvenamojo pastato arba mišrios paskirties, kuri apima ir gyvenamąją paskirtį, pastato, kuris turi ne mažiau kaip dešimt kartų viršyti vėjo jėgainės aukštį, matuojamą nuo žemės paviršiaus iki aukščiausio statinio taško, įskaitant techninius komponentus, ypač rotorius kartu su mentėmis.
3. Ar [Direktyvos 2009/28] 3 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa ir 13 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinamos kaip draudžiančios taikyti nacionalinės teisės nuostatą, įtvirtinančią apribojimą statyti vėjo jėgaines, nustatant minimalų atstumą tarp vėjo jėgainių ir gyvenamojo pastato arba mišrios paskirties, kuri apima ir gyvenamąją paskirtį, pastato, kuris turi ne mažiau kaip dešimt kartų viršyti vėjo jėgainės aukštį, matuojamą nuo žemės paviršiaus iki aukščiausio statinio taško, įskaitant techninius komponentus, ypač rotorius kartu su mentėmis?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 31 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktas turi būti aiškinamas taip, jog reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, yra techninis reglamentas, apie kurį reikia pranešti pagal šios direktyvos 5 straipsnį.
- 32 Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punkte minimos keturios techninių reglamentų kategorijos, t. y. pirma, „techninės specifikacijos“, antra, „kiti reikalavimai“, trečia, „paslaugų taisyklės“ ir, ketvirta, „valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, draudžiantys gaminių gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti“.
- 33 Taigi, siekiant atsakyti į pirmąjį klausimą, reikia išnagrinėti, ar reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, priklauso prie vienos iš keturių šioje nuostatoje numatytų techninių reglamentų kategorijų.
- 34 Pirma, kalbant apie „paslaugų taisyklių“ kategoriją, reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šis reikalavimas yra techninis reglamentas, jei tai nėra faktinis draudimas ar bent jau faktinis ribojimas, dėl prekybos vėjo jėgainių energijos gamybai naudojamais įrenginiais, t. y. vėjo turbinomis, arba jų naudojimo.
- 35 Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimai susiję ne su paslaugomis, o su gaminiais, šiuo atveju vėjo turbinomis, nereikia nagrinėti, ar tas reikalavimas priklauso prie „paslaugų taisyklių“ kategorijos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą.
- 36 Antra, kalbant apie galimą to reikalavimo pripažinimą techniniu reglamentu dėl jo priskyrimo prie „techninių specifikacijų“ kategorijos, reikia pažymėti, kad techninė specifikacija suponuoja, jog nacionalinėje priemonėje, kurioje ji numatyta, turi būti kalbama apie patį gaminį ar jo pakuotę, todėl ji turi nustatyti vieną iš reikalaujamų šio gaminio požymių (2005 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Lindberg*, C-267/03, EU:C:2005:246, 57 punktas ir 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Fortuna ir kt.*, C-213/11, C-214/11 ir C-217/11, EU:C:2012:495, 28 punktas).
- 37 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės normomis tik reglamentuojamas vėjo jėgainių įrengimas, nustatant minimalų privalomą atstumą, kurio reikia laikytis jas statant. Todėl šiose teisės normose nekalbama apie gaminį, šiuo atveju – vėjo turbiną, ir jose nenustatytas vienas iš reikalaujamų šio gaminio požymių, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą, siejamą su šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies c punktu.
- 38 Darytina išvada, kad tokios teisės normos, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, negali būti priskirtos prie „techninių specifikacijų“ kategorijos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą.
- 39 Trečia, reikia patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės normos gali būti priskirtos prie „kitų reikalavimų“ kategorijos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą.
- 40 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad šiai kategorijai priklauso teisės normos, kuriose nustatyta sąlyga, galinti daryti didelę įtaką gaminio sudėčiai, pobūdžiui ar prekybai juo (2005 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Lindberg*, C-267/03, EU:C:2005:246, 69–72 punktai ir 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo

Fortuna ir kt., C-213/11, C-214/11 ir C-217/11, EU:C:2012:495, 35 punktas), nes šie „kiti reikalavimai“ yra reikalavimai, kylantys atsižvelgiant į nagrinėjamo gaminio gyvavimo ciklą po jo pateikimo į rinką ir susiję su jo naudojimu.

- 41 Nagrinėjamu atveju, kaip ir šio sprendimo 37 punkte pateiktame vertinime, reikia pažymėti, jog reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, neturi tiesioginio ryšio su gaminiu, kaip antai vėjo turbinų, sudėtimi, pobūdžiu ar prekyba juo. Net jeigu dėl šio reikalavimo būtų apribotos vėjo jėgainių įrengimui tinkamos vietos, todėl jis turėtų poveikį prekybai vėjo turbinomis, šis poveikis nebūtų pakankamai tiesioginis, kad šis reikalavimas būtų priskirtas prie Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytos „kitų reikalavimų“ kategorijos.
- 42 Taigi pagrindinė byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas 2012 m. liepos 19 d. Sprendimas *Fortuna ir kt.* (C-213/11, C-214/11 ir C-217/11, EU:C:2012:495) ir kurioje atitinkamuose teisės aktuose, susijusiuose su draudimu išduoti, pratęsti ar pakeisti leidimus, susijusius su lošimų automatų veikla, vykdoma ne kazino, buvo nustatytos sąlygos, galinčios daryti poveikį prekybai lošimo automatais, todėl jos galėjo tiesiogiai paveikti prekybą šiais automatais (2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Fortuna ir kt.*, C-213/11, C-214/11 ir C-217/11, EU:C:2012:495, 36 punktas).
- 43 Vadinas, teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, negali būti priskiriamos prie „kitų reikalavimų“ kategorijos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą, siejamą su šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies d punktu.
- 44 Ketvirta, reikia patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės normos gali patekti į „valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, draudžiančių gaminių gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti“, kategoriją, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą.
- 45 Ši kategorija suponuoja, kad priemonės taikymo sritis akivaizdžiai turi būti platesnė už apribojimą tam tikrais atitinkamo gaminio naudojimo būdais ir kad ji neapsiriboja vien jo naudojimo apribojimu (2005 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Lindberg*, C-267/03, EU:C:2005:246, 76 punktas ir 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Fortuna ir kt.*, C-213/11, C-217/11 ir C-214/11, EU:C:2012:495, 31 punktas).
- 46 Iš tiesų ši kategorija konkrečiai apima nacionalines priemones, kuriomis leidžiamas tik labai ribotas gaminio naudojimas, kurio pagrindais galima tikėtis (2005 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Lindberg*, C-267/03, EU:C:2005:246, 77 punktas ir 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Fortuna ir kt.*, C-213/11, C-214/11 ir C-217/11, EU:C:2012:495, 32 punktas).
- 47 Šiuo atveju, nors pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės normose nustatytas reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, neabejotinai apima draudimą įrengti vėjo jėgainę mažesniu atstumu nuo gyvenamosios paskirties pastatų nei atstumas, dešimt kartų viršijantis planuojamo įrenginio bendrą aukštį, reikia pažymėti, kad šios teisės normos nedraudžia ūkio subjektams įrengti vėjo jėgainių, taigi naudoti vėjo turbinų ar jomis prekiauti.
- 48 Vis dėlto per posėdį Teisingumo Teisme Komisija teigė, o Lenkijos vyriausybė tam neprieštaravo, kad 2012–2016 m. laikotarpiu, t. y. prieš pat priimant Vėjo jėgainių įstatymą, įrengiamų vėjo jėgainių pajėgumas buvo nuo 760 megavatų iki 1 000 megavatų per metus, o 2017 ir 2018 m., t. y. po šio įstatymo priėmimo, šis pajėgumas atitinkamai siekė tik 12 megavatų ir 6,7 megavato per metus.
- 49 Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, nereiškia, kad faktiškai draudžiama prekiauti vėjo turbinomis, leidžiant jas naudoti tik labai ribotai.

- 50 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktas turi būti aiškinamas taip, jog reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, nėra techninis reglamentas, apie kurį reikia pranešti pagal šios direktyvos 5 straipsnį, jei šis reikalavimas nelemia labai riboto vėjo turbinų naudojimo, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl antrojo klausimo

- 51 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės teisės normos, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, yra priskirtinos prie taisyklių, pagal kurias teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui taikomas teritorinis apribojimas, be kita ko, nustatant ribas atsižvelgiant į minimalų atstumą tarp paslaugų teikėjų, apie kurį valstybės narės turi pranešti Komisijai pagal šios direktyvos 15 straipsnio 7 dalį.
- 52 Iš pradžių reikia nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės normos patenka į Direktyvos 2006/123 *ratione materiae* taikymo sritį.
- 53 Šiuo klausimu visų pirma primintina, kad, remiantis Direktyvos 2006/123 2 straipsnio 1 dalimi, ši direktyva taikoma valstybėje narėje įsteigtų paslaugų teikėjų teikiamoms paslaugoms, išskyrus šios direktyvos 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas veiklos rūšis ir sritis.
- 54 Remiantis šios direktyvos 4 straipsnio 1 punktu, šioje direktyvoje „paslauga“ – tai bet kokia savarankiška, paprastai už užmokestį atliekama ekonominė veikla, kaip nurodyta SESV 57 straipsnyje.
- 55 Be to, tos direktyvos 76 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad apribojimams, draudžiamiesiems pagal šią SESV nuostatą, priklauso reikalavimai, taikomi teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, bet nepriklauso konkrečiai prekėms taikomi reikalavimai.
- 56 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad nors Vėjo jėginių įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta teritorinė vėjo jėginių įrengimo riba, ši nuostata susijusi su produkto, t. y. elektros energijos, gamybos veikla.
- 57 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad produkto gamybos veikla savaime negali būti laikoma paslauga (šiuo klausimu žr. 1985 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, 18/84, EU:C:1985:175, 12 punktą ir 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo *Cinéthèque ir kt.*, 60/84 ir 61/84, EU:C:1985:329, 10 punktą).
- 58 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad nacionalinės teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, nepatenka į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį.
- 59 Per posėdį Teisingumo Teisme ECO-WIND teigė, kad elektros energijos gamybos veikla apima tinklo reguliavimo paslaugų ir energijos kainų užtikrinimo paslaugų teikimą. Vis dėlto tokio paslaugų teikimo egzistavimas negali paneigti pirmesniame punkte padarytos išvados, nes minėtos paslaugos yra antraeilės elektros energijos gamybos pagrindinės veiklos atžvilgiu.
- 60 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad teisės normos, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, nepriskiriamos prie

taisyklių, pagal kurias teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui taikomas teritorinis apribojimas, be kita ko, nustatant ribas atsižvelgiant į minimalų atstumą tarp paslaugų teikėjų, apie kurių valstybės narės turi pranešti Komisijai pagal šios direktyvos 15 straipsnio 7 dalį.

Dėl trečiojo klausimo

- 61 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ir 13 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiamos teisės normos, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų.
- 62 Siekiant atsakyti į trečiąjį klausimą, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą yra draudžiamos teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų.
- 63 Šiuo aspektu reikia priminti, kad Direktyvos 2009/28 1 straipsnyje apibrėžiama energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių bendra skatinimo sistema, be kita ko, nustatant privalomus nacionalinius planinius rodiklius, kuriais apibrėžiama, kokią bendro galutinio energijos suvartojimo dalį turi sudaryti iš atsinaujinančių šaltinių pagaminta energija.
- 64 Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje kiekvienai valstybei narei nustatyta pareiga užtikrinti, kad galutinio energijos suvartojimo dalis, pagaminta iš atsinaujinančių šaltinių, 2020 m. pasiektų minimalią ribą. Kiek tai susiję su Lenkijos Respublika, iš šios direktyvos I priedo A dalies trečio stulpelio matyti, kad šioje valstybėje narėje 2020 m. ši riba yra 15 % galutinio energijos suvartojimo.
- 65 Kad ši riba būtų pasiekta, Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog valstybės narės turi nustatyti veiksmingas priemones ir laikytis šios direktyvos I priedo B dalyje paašikintos indikatyvios trajektorijos.
- 66 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad valstybės narės turi diskreciją dėl priemonių, kurios, jų manymu, yra tinkamos norint pasiekti privalomus bendruosius nacionalinius planinius rodiklius, nustatytus Direktyvos 2009/28 3 straipsnio, siejamo su jos I priedu, 1 ir 2 dalyse (2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Elecdey Carcelen ir kt.*, C-215/16, C-216/16, C-220/16 ir C-221/16, EU:C:2017:705, 32 punktą).
- 67 Iš tiesų jos turi diskreciją pasirinkti įgyvendinamas priemones ir šiuo tikslu gali laisvai apibrėžti ir plėtoti atsinaujinančius energijos šaltinius, labiausiai tinkamus atsižvelgiant į jų padėtį, taip teikti pirmenybę vienam atsinaujinančiam energijos šaltiniui, o ne kitam.
- 68 Tokį aiškinimą patvirtina Direktyva 2009/28 siekiami tikslai. Viena vertus, iš minėtos direktyvos 14 konstatuojamosios dalies matyti, kad ja skatinamas nuolatinis technologijų, kuriomis gaunama energija iš visų rūšių atsinaujinančių šaltinių, vystymas. Kita vertus, iš šios direktyvos 19 konstatuojamosios dalies matyti, kad valstybės narės turi stengtis laikytis indikatyvios trajektorijos ir atsižvelgti į optimalų efektyvaus energijos vartojimo technologijų ir atsinaujinančių išteklių energijos derinimą.
- 69 Darytina išvada, kad pagal Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą nedraudžiamos nacionalinės teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų.

- 70 Antra, reikia išnagrinėti, ar šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalies pirmai pastraipai, kurioje numatyta, jog valstybės narės užtikrina, kad su leidimų procedūromis susijusios nacionalinės taisyklės, taikomos elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių įrenginiams, būtų proporcingos ir būtinos, prieštarauja nacionalinės teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje.
- 71 Iš pradžių reikia patikrinti, ar nacionalinės teisės normose, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, nustatytą reikalavimą gali apimti Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa.
- 72 Pirma, iš šios nuostatos formuluotės matyti, kad joje kalbama apie galimas leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojančias nacionalines taisykles, taikomas elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių įrenginiams.
- 73 Antra, reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 2009/28 40 konstatuojamąją dalį valdžios institucijų, atsakingų už leidimų, sertifikatų ir licencijų išdavimo tokiems įrenginiams procedūrų priežiūrą, vykdoma procedūra turi būti objektyvi, skaidri, nediskriminuojanti ir proporcinga, kai ji taikoma konkrečioms projektams.
- 74 Trečia, iš Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies d punkto matyti, kad valstybės narės turi imtis atitinkamų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad jų nacionalinės taisyklės, reglamentuojančios leidimų išdavimą, sertifikavimą ir licencijavimą, būtų objektyvios, skaidrios ir proporcingos, nediskriminuotų pareiškėjų ir kad jomis būtų visiškai atsižvelgta į konkrečių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų ypatybes.
- 75 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad nors, Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalyje vartojama formuluotė „leidimų procedūras reglamentuojančios nacionalinės taisyklės“, o jo pavadinime – „administracinės procedūros, reglamentai ir kodeksai“, vis dėlto jame nedaroma jokio skirtumo ir nėra aiškiai atmetamos kitokios nei procesinio pobūdžio taisyklės. Todėl šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad ji apima ne tik procesinio pobūdžio taisykles.
- 76 Tokį aiškinimą patvirtina 2011 m. liepos 21 d. Sprendimas *Azienda Agro-Zootecnica Franchini ir Eolica di Altamura* (C-2/10, EU:C:2011:502, 72 ir 73 punktai), kuriame Teisingumo Teismas konstatavo, kad byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, nagrinėtos nacionalinės teisės normos, kuriose iš esmės numatytas visiškas ir automatinis vėjo jėgainių statybos draudimas tinklui *Natura 2000* priklausančiose teritorijose, turi būti vertinamos atsižvelgiant į proporcingumo principą, įtvirtintą Direktyvos 2009/28 13 straipsnyje, nes šios normos yra nacionalinės taisyklės, susijusios su elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių įrenginiams taikomomis administracinėmis leidimų išdavimo procedūromis.
- 77 Darytina išvada, kad, priešingai, nei Teisingumo Teisme teigė Lenkijos vyriausybė, Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalis susijusi ne tik su procesinio pobūdžio taisyklėmis, bet ir su kitomis leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojančiomis nacionalinėmis taisyklėmis, taikomomis elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių įrenginiams.
- 78 Šiuo atveju neginčytina, kad teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, yra nacionalinės taisyklės, reglamentuojančios leidimų išdavimą vėjo jėgainių įrengimui, nes, kaip per posėdį Teisingumo Teisme tvirtino Lenkijos vyriausybė, tokie įrenginiai negali būti leidžiami, jeigu jie neatitinka šiose normose nustatytų reikalavimų.
- 79 Taigi reikia daryti išvadą, kad Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa taikytina teisės normoms, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų.
- 80 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar tokios teisės normos yra būtinos ir proporcingos.

- 81 Taigi tas teismas turi patikrinti, ar atitinkamos valstybės narės priimtose priemonės neviršija to, kas tinkama ir būtina pagrindinėje byloje nagrinėjamų teisės normų teisėtiems tikslams pasiekti, todėl, esant galimybei rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Azienda Agro-Zootecnica Franchini ir Eolica di Altamura*, C-2/10, EU:C:2011:502, 73 punktą).
- 82 Šiuo tikslu minėtas teismas, atsižvelgdamas į šio sprendimo 66 ir 67 punktuose minėtą valstybių narių diskreciją, turi, be kita ko, atsižvelgti į tai, kad šios teisės normos taikomos tik vėjo jėgainėms, o ne kitoms energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių formoms, kaip antai fotovoltiniams ar biomasės įrenginiams. Be to, taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad šios teisės normos buvo priimtose nacionaliniu lygmeniu ir dėl jų vietos valdžios institucijos neturi jokios diskrecijos, kiek tai susiję su galimybe nukrypti nuo reikalavimo, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų.
- 83 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa ir 13 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiamos teisės normos, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, jeigu šios normos yra būtinos ir proporcingos atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės bendrąjį privalomą nacionalinį planinį rodiklį, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 84 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, nustatančios informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką, 1 straipsnio 1 dalies f punktas turi būti aiškinamas taip, jog reikalavimas, kad įrengiant vėjo jėgainę būtų laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, nėra techninis reglamentas, apie kurį reikia pranešti pagal šios direktyvos 5 straipsnį, jei šis reikalavimas nelemia labai riboto vėjo turbinų naudojimo, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
2. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 15 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad teisės normos, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, nepriskiriamos prie taisyklių, pagal kurias teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui taikomas teritorinis apribojimas, be kita ko, nustatant ribas atsižvelgiant į minimalų atstumą tarp paslaugų teikėjų, apie kurį valstybės narės turi pranešti Europos Komisijai pagal šios direktyvos 15 straipsnio 7 dalį.
3. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančios bei vėliau panaikinančios Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB, iš dalies pakeistos 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1513, 3 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa ir 13 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiamos teisės normos, pagal kurias įrengiant vėjo jėgainę turi būti laikomasi minimalaus atstumo tarp

jos ir gyvenamosios paskirties pastatų, jeigu šios normos yra būtinos ir proporcingos atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės bendrąją privalomą nacionalinį planinį rodiklį, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.